

LISTA MOCY

Edycja specjalna.
100 wyjątkowych Polek i Polaków
z niepełnosprawnością,
działających w latach 1918-2018

1000

Koncepcja książki: Piotr Pawłowski, Agnieszka Jędrzejczak-Sprycha, Tomasz Przybyszewski

Koordynator projektu: Agnieszka Jędrzejczak-Sprycha

Autorzy: Ilona Berezowska, Beata Dązbłaż, Iwona Kucharska, Paulina Malinowska-Kowalczyk, Agata Jabłonowska-Turkiewicz, Małgorzata Karolina Piekarska, Andrzej Medyński, Romuald Schmidt, Maciej Turkiewicz

Konsultacja historyczna: Grzegorz Antoszek (www.historia.org.pl), Maciej Karpowicz, Jolanta Karpowicz

Zdjęcia: Autorzy zdjęć zostali podpisani przy fotografiach, archiwa prywatne, archiwum Integracji, Narodowe Archiwum Cyfrowe (NAC), Wikimedia Commons

Fotoedycja: Jolanta Wiszowata, Tomasz Przybyszewski, Agnieszka Jędrzejczak-Sprycha

Współpraca: Zespół i wolontariusze Integracji

Redakcja: Anna Postawska, Agnieszka Jędrzejczak-Sprycha

Korekta: Ewa Kniaziołucka, Monika Smoczyńska, Beata Zarzycka

Projekt graficzny: Liliana Szymborska

Skład i dtp: Aneta Witecka, Piotr Janiszewski

Wydawca

Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji
ul. Dzielna 1
00-162 Warszawa

© Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji

Partner publikacji:

Patronat medialny:

Warszawa 2018
Publikacja bezpłatna
ISBN 978-83-64300-03-6

Druk: AKCYDENS sp.j.

spis treści

- 7 Wstęp
8 Spis treści
10 1. na *Liście Mocy*:
Piotr Pawłowski
14 Polityka społeczna
w latach 1918–2018
22 Fakty
- 1. kategoria**
literatura
- 28 Michał Choromański
29 Stanisław Dróżdż
30 Tymoteusz Karpowicz
31 Jerzy Krzysztoń
32 Leo Lipski
33 Igor Newerly
34 Halina Poświatowska
35 Jadwiga Stańczakowa
- 2. kategoria**
muzyka (poważna/
rozrywkowa/kabaret)
- 38 Andrzej Bartyński
39 Włodzimierz Bielajew
40 Stefan Dymiter ps. Cororo
- 41 Ryszard Gruszczyński
42 Szczepan Jankowski
43 Jan Kaczmarek
44 Krzysztof Komeda (Trzciniński)
45 Mieczysław Kosz
46 Edwin Kowalik
47 Dominik Potoński
48 Marek Siwek
- 3. kategoria**
sztuki plastyczne
- 52 Ludomir Benedyktowicz
53 Ireneusz Betlewicz
54 Lucjan Boruta
55 Tytus Czyżewski
56 Andrzej Dłużniewski
57 Stanisław Eleszkiewicz
58 Józef Janos
59 Arystarch Kaszkurewicz
60 Władysław Klamerus
61 Jan Niemiec
62 Nikifor (Epifaniusz Drowniak)
63 Henryk Osten-Ostachiewicz
64 Julian Stańczak
65 Władysław Strzemiński
66 Karol Śliwka
67 Zygmunt Waliszewski
- 4. kategoria**
kino/teatr/telewizja/
media/wydawnictwa
- 70 Jan Ciszewski
71 Michał Kaziów
72 Zofia Książek-Bregułowa
73 Ireneusz Plater-Zyberk
74 Krystyna Sienkiewicz
75 Jerzy Szczygieł
76 Janusz Warnecki
77 Wojciech Wirowski
- 5. kategoria**
sport (zawodnicy/
trenerzy/działacze)
- 80 Barbara Bedła-Tomaszewska
81 Arkadiusz Jabłoński
82 Waldemar Kikolski
84 Tomasz Leżański
85 Edward Niemczyk
86 Henryk Pięta
87 Marek Ryndak

6. kategoria

nauka/praca/
ekonomia

- 90 Włodzimierz Dolański
- 91 Magdalena Maria Epstein
- 92 Leon Halban
- 93 Aleksander Marian
Korwin-Szymanowski
- 94 Witold Kondracki
- 95 Mirosław Leśkiewicz
- 96 Marian Małowist
- 97 Tadeusz Manteuffel
- 98 Helena Pyz
- 99 Anna Stańczykowska-
-Piotrowska
- 100 Feliks Steuer
- 101 Kazimierz Szczepański
- 102 Janusz Witkun

7. kategoria

polityka/samorząd/
prawo

- 106 Henryk Mianowski
- 107 Antoni Pająk
- 108 Edward Bernard Raczyński
- 109 Walery Sławek

- 110 Stanisław Janusz
Sosabowski
- 111 Grażyna Staniszevska
- 112 Edwin Norbert Wagner

8. kategoria działalność społeczna (działacz/zalozyciel/ fundator)

- 116 Róża Maria Czacka
- 117 Kazimierz Diehl
- 118 Henoch Drat
- 119 Władysław Gołąb
- 120 Wawrzyniec Hajda
- 121 Marcin Kornak
- 122 Paulina Kuczalska-
-Reinschmit
- 123 Modest Sękowski
- 124 Jan Silhan
- 125 Witold Sokolnicki
- 126 Bolesław Zajiczek

9. kategoria Kościoły i związki wyznaniowe

- 130 Zofia Brudzińska
- 131 Juliusz Bursche
- 132 Andrzej Maria Deskur

- 133 Marian Franciszek Jaworski
- 134 Jan Kaczkowski
- 135 Karol Wojtyła – Jan Paweł II

10. kategoria wojsko/konspiracja/ opozycja PRL

- 138 Jerzy Bajan
- 139 Czesław Biątek
- 140 Irena Bobowska
- 141 Kazimierz Dziedziuch
- 142 Jerzy Ignatowski
- 143 Zdzisław Jamrożek
- 144 Andrzej Kowerski
- 145 Roman Petrykiewicz
- 146 Roman Rożałowski
- 147 Józef Edward Stadnicki
- 148 Kazimierz Włostowski
- 149 Stanisław Zdanowski

- 150 Źródła informacji
o bohaterach
- 154 Indeks nazwisk bohaterów
- 156 Człowiek bez barier 2018
- 158 Więcej o Integracji

1968-2014

Marcin Kornak

działacz społeczny, publicysta, poeta

Jako 15-latek, po nieudanym skoku do wody, został sparaliżowany. Poruszał się na wózku. W 1992 r., gdy w Polsce dochodziło do coraz większej liczby incydentów o charakterze rasistowskim i ksenofobicznym, założył pierwszą Grupę Antynazistowską, a cztery lata później – Stowarzyszenie Nigdy Więcej – największą w Polsce organizację monitorującą zajścia o podłożu rasistowskim, ksenofobicznym i faszystowskim, a także prowadzącą kampanie społeczne na rzecz tolerancji i wielokulturowości. Został redaktorem naczelnym związanego ze stowarzyszeniem magazynu „Nigdy Więcej” i koordynatorem kampanii społecznych, m.in. akcji Wykopmy Rasizm ze Stadionów. Podczas Euro 2012 stowarzyszenie koordynowało z ramienia Europejskiej Federacji Piłkarskiej program Respect Diversity, pokazujący, że futbol jednoczy ludzi bez względu na różnice między nimi. Program był skierowany m.in. do nauczycieli i trenerów.

Znanym symbolem walki z ksenofobią stał się czarno-biały odcisk dłoni – logo kolejnej zainicjowanej przez Marcina Kornaka akcji – Muzyka Przeciwko Rasizmowi. W koncertach w ramach akcji wystąpiły m.in. zespoły: Hey, Lao Che, Dezerter, Big Cyc, Izrael, Kapela ze Wsi Warszawa, Pidżama Porno. Pod szyldem akcji ukazało się kilka płyt. Stowarzyszenie Nigdy Więcej jest wydawcą dwóch: *Muzyka przeciwko rasizmowi* i *Jedna rasa – ludzka rasa*.

„Najbardziej denerwuje mnie obojętność, uległość. To, że ktoś [!] widząc tego typu zjawiska, przechodzi obok nich obojętnie, że nie denerwują go grafiki rasistowskie, swastyki na murach (...) – mówił Marcin Kornak. – Dobrze napisane prawo jest nieegzekwowane, a sprawcy czują się bezkarni”.

Najważniejszym efektem działań Marcina Kornaka są kolejne tomy *Brunatnej Księgi* (za jego życia ukazały się trzy) – kroniki incydentów na tle rasistowskim i ksenofobicznym oraz przestępstw popełnionych przez neofaszystów i działaczy skrajnej prawicy w latach 1987–2016. Zebrane materiały potwierdzają, że zdarzenia, które w opinii publicznej stanowią margines życia społecznego, działy się na terenie całego kraju. Informacje w *Księdze* pochodzą od korespondentów stowarzyszenia i przedstawicieli organizacji mniejszościowych, a także z artykułów, audycji, książek, internetu i raportów członków organizacji.

Marcin Kornak był też poetą, autorem książek, tekstów utworów rockowych i komentatorem życia publicznego.

„Czy jest możliwy świat bez barier? – zastanawiał się. – Nie jestem na tyle naiwny, by w to uwierzyć. Rzeczywistość składa się z elementów fajnych i niefajnych. Marzy mi się taka Polska czy taki świat, w którym te drugie elementy zepchnięte są na margines, a wszyscy mają do nich czytelny stosunek. Uważają, że to jest niedobre i należy się tego wystrzeżać. «Rzeczpospolita przyjaciół» – to byłoby fajne”.